

Iki lider!

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Iki lider! IKI LIDER!

Şu dünýäde «iňsoňy iki lider bolup galdyk, bir men, beýlekisi Putin» diýmeginiň özüne deňleriň arasyndaky biçärelegiň alamaty saýsa bolar. Gözi ganly diktator Esad ýurduny taşlap gaçandyram welin, «bu iku lider Esad gaçanda» onuň arkasyndadylar.

* * *

Putin! Onuň howandarydy.

Erdogan! Oňa elini uzadypdy.

Ikisi-de Esadyň goşunyny, ýurduny, döwletini, halkynh taşlap gaçjagyny aňşyrmadylar. Orta Gündogaryň ykbaly şu iki lidere galan bolsa-ha, onda işimiz gaýdypdyr!

Prosedura diýýänleri: Esadyň galmagydy.

Astanadaky forumlar Esadyň Siriýanyň başynda galmagynyň we içerki çaknyşyklary soňlandyrmagyň meselelerine bagыşlanyp

geçirilýän eken.

* * *

Siriýa goşuny duw-dagyn halda ýeke ok atmazdan gaçyp barýarka, Halap, Hama, Humus ýekän-ýekän elden gidende we Esady agdarmak islänler Şamyň üstüne ýörände iki lideriň daşary işler ministrleri 30-njy noýabrda telefon arkaly gepleşik geçiripdi: «Astana prosedurasynyň talaplaryny ýerine ýetireliň» kararyna gelipdiler.

bir

* * *

Astana!

Esada wintli Siriýady. Iki lideriň ikisem, iki ýurdyň daşary işler ministri-de Esadyň 7-nji dekabr gijesi köşgünü taşlap gaçjagyny bilmediler.

Öñünden çaklamadylar. Dünýäden habarlary ýokdy.

* * *

Türkiyäniň Daşary işler ministri bilen Eýranyň Daşary işler ministri duşuşyp: «Esadyň başında oturan Siriýasyny nädip gorap bileris?» diýip maslahat edenlerinde, iki liderden biri bu duşuşykdan bir gün öň Esady agdarmakçy bolýanlaryň «Ugurlary Şama tarap» diýdi.

Hawa, dogry. Ol Şamyň elden gitjegini bildi, emma şondan iki hepde öň Esada elini uzadanam onuň özidi.

* * *

Hakykatyň üstünü örtüp bolmaýar. Esadyň režimi ganlydy. Ol ahyrsoñunda çökmelidi. Çökübem dyndy.

Esadyň garşydaşlary siriýa halkynyň aglabı böleginiň goldawyny alýandygy üçjn Şama üçýyldyzly baýdaklaryny dikip bildiler. Siriýanyň günbataryny eýelediler. Siriýanyň gündogary ABŞ-nyň goragyndaky PÝD-ÝPG toparyna galdy.

Siriýa bölündi. Beýik Orta Gündogar meýilnamasynyň (BOGM)

maksady-da şody. İki lider bir bolup «BOGM-nyň maksadyny pücege çykaryp» bilmediler.

* * *

Mundan soň Siriýada üç ýyldyzly baýdagы Shańda dikenleriň ilki öz aralarynda birleşip, soňam ýene gylda-pyçak boljaklarydyr. Siriýa diýilýär muňa! Siriýa taryhynda akýan ganyň damarda duran wagty ýok.

* * *

Her dürli halkyň, diniň, mezhebiň, ideologiyanyň, medeniýetiň jemlenen ýurdy.

Birleşmeleriň soňy hemise bölünişiklere, dostluklaryň soňy hemise hyýanata ýazdy. Siriýa haosyň amatly pursat peýläp ýatan ýurdy.

* * *

Siriýada eline ýarag alanlar bilen olary daşardan dolandyryp biri-birine gyrdyrýanlaryň «munça döken ganyňyz ýeterlik bor» diýmekleri üçin güýcli, demokratik, medeni, sazlaşykly, zamanabap Siriýany gurmaly bolar.

Bular ýaly maksat! Henuz ýok. Gözýetim garaňky.

* * *

Dek düýnem gylda-pyçak bolup ýörenler «Ganly diktator Esady bilelikde agdardyk», indi agzybir bolalyň. Güýcli, demokratik, medeni, sazlaşykly, zamanabap Siriýany özümüz guralyň, bizi daşardan dolandyrýanlary-da Siriýadan kökünü köwläp zyňalyň diýip bilerlermikä?

Görübereris. Her agajyň gurçugy öz içinden döreýär.

* * *

İki lideriň biziňkisi siriýa syýasatynda san-sajaksyz ýalňyşlyklary goýberdi. Russiya bilen Eýranyň Siriýada Esada gönükdiren pozisiýalaryny öňünden çaklap bilmedi.

Esad taşlady gitdi. İki lider galdy.

Biri: Esadyň howandarydy, beýlekisi: El uzadyjysydy.

Nejati DOGRU.

«SÖZCÜ» gazeti, 11.12.2024 ý. Publisistika